

לשרה, שהרי כשבקש, לא בקש את המערה באותו זמן, ולא אמר שרוצה להפריד מהם, אלא אמר, תנו לי אחוזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני. ואם תאמר שעפרון לא היה שם - הוא היה שם, שפיתוב ועפרון ישב בתוך בני חת. ואברהם לא אמר לו באותה שעה כלום.

א"ל מה שאמר להם אמר, כמו שפיתוב וידבר אל בני חת וגו'. וכי עולה בדעתך שאברהם רצה להקבר ביניהם בין הטמאים, או שתשוקתו היתה עמהם? אלא עשה בחכמה.

ולמדנו פאן דרף ארץ במה שעשה אברהם, שהרי משום שתשוקתו ורצונו היו במערה הריא - אף על גב שהיה שם, לא רצה לבקש אותו מיד אותו הרצון שהיה לו במערה, ובקש בתחלה מה שלא צריך לאותם אחרים ולא לעפרון.

בין שאמרו לו לפני עפרון, שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו וגו' - מה פתוב? ועפרון ישב בתוך בני חת. פתוב ישב. מראשית הדברים שאמר אברהם שם היה. אז אמר, שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר, ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו וגו'. ואם תאמר בשביל כבודי, יותר מכם אני עושה, שלא רציתי בכם. בתוככם - פדי להקבר ביניכם, שרציתי בכם, פדי שלא אפרד מכם.

רבי אלעזר אמר, בשעה שנכנס אברהם למערה, איך נכנס? משום שהיה רץ אחר אותו העגל, שפיתוב ואל הפקר רץ אברהם וגו', ואותו בן פקר ברח עד אותה המערה, ונכנס אחריו, וראה מה שראה.

בזמנא דתבע קברא לשרה, דהא פד תבע לא תבע למערתא בהווא זמנא, ולא אמר דבעי לאתפרשא מנייהו. אלא אמר, תנו לי אחוזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני. ואי תימא דלא הוה עפרון תמן. תמן הוה, דכתיב ועפרון יושב בתוך בני חת, ואברהם לא אמר ליה בההיא שעתא כלום.

א"ל מה דאמר לון אמר, פמה דכתיב וידבר אל בני חת וגו'. וכי סלקא דעתך דאברהם בעא לאתקברא ביני מסאבין או דתאובתיה הוה עמהון, אלא בחכמה עבד.

וילפינן (דף קכו ע"ב) אורח ארעא הכא במה דעבד אברהם, דהא בגין דתאובתיה ורעותיה הוה בההיא מערתא, אף על גב דהוה תמן, לא בעא למשאל ליה מיד ההוא רעותא דהוה ליה במערתא, ושאל בקדמיתא מה דלא אצטריך ליה לאינון אחרנין ולא לעפרון.

בין דאמרו ליה קמי עפרון שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו וגו'. מה כתיב ועפרון ישב בתוך בני חת. ישב פתיב, משירותא דמלין דאמר אברהם תמן הוה. פדין אמר שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו וגו'. ואי תימא בגין יקרא דילי יתיר מנייכו אנא עביד דלא רעינא ככו. בתוככם, בגין לאתקברא בינייכו דרעינא פכו בגין דלא אתפרש מנייכו.

רבי אלעזר אמר בשעתא דעאל אברהם במערתא הוה עאל. בגין דהוה רהיט אבתריה דהוה עגלא דכתיב ואל הפקר רץ אברהם וגו'. והוה בן פקר ערק עד ההוא מערתא ועאל אבתריה וחקא מה דחקא.

עוד, משום שהוא התפלל כל יום ויום, והיה יוצא עד אותה השדה שהיתה מעלה ריחות עליונים, וראה האור שיוצא מתוך המערה והתפלל שם, ושם דבר עמו הקדוש ברוך הוא. ומשום כך רצה אותה, שתשוקתו היתה תמיד באותו המקום.

ואם תאמר, אם כך, למה לא רצה אותה עד עכשו? כדי שלא יבחינו בו, הואיל ולא צריך אותה. פעת שהצטרף אותה, אמר, הנה השעה לבקש אותה. בא ראה, אם עפרון היה רואה במערה מה שראה בה אברהם, לא היה מוכר אותה לעולמים, אלא ודאי לא ראה בה ולא כלום, שהרי אין הדבר נגלה אלא לבעליו, ומשום כך לא אברהם התגלתה ולא לעפרון. לאברהם התגלתה - שלו היתה. לעפרון לא היתה מתגלה - שלא היה לו בה חלק. ומשום כך לא התגלה לעפרון כלום, ולא היה רואה אלא חשכה, ועל פן מכר אותה.

ומה שלא בקש אברהם בראשונה שימכר לו מכר, שהרי אברהם לא אמר אלא - ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו וגו', בכסף מלא יתננה לי וגו', והוא אמר, השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה וגו'. משום שהכל היה מאוס על עפרון, שלא ידע מה היא.

ובא וראה, כשנכנס אברהם בתחלה למערה, ראה שם אור, ונזרק לפניו עפר, והתגלו לו שני קברים. בינתיים עלה אדם בדמותו, וראה את אברהם וחיף, ובו [היה] ידע אברהם ששם [היה] הוא עתיד להקבר.

אמר לו אברהם: בבקשה ממך,

תו בגין דאיהו צלי כל יומא ויומא והנה נפיק עד ההוא חקל דהנה סליק ריחין עלאין, וחמא נהורא דנפיק מגו מערתא וצלי תמן, ותמן מליל עמיה קדשא בריך הוא, ובגין כך בעא ליה, דתאובתיה הוה בההוא אתר תדיר.

ואי תימא אי הכי אמאי לא בעא לה עד השתא, בגין דלא ישגחון עליה הואיל ולא אצטרף ליה. השתא דאצטרף ליה, אמר, הא שעתא למתבע ליה.

תא חזי, אי עפרון הוה חמי במערתא מה דהוה חמי אברהם בה, לא יזבין לה לעלמין. אלא ודאי לא חמא בה ולא כלום, דהא לית מלה אתגליא אלא למאריה, ובגין כך לאברהם אתגליא ולא לעפרון. לאברהם אתגליא דיליה הוה, (דף קכח ע"א) לעפרון לא הוה אתגליא ליה דלא הוה ליה חולקא ביה. ובגין כך לא אתגלי לעפרון כלום, ולא הוה חמי אלא חשוכא, ועל דא זבין לה.

ומה דלא תבע אברהם בקדמיתא דיזבין ליה זבין, דהא אברהם לא קאמר אלא ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו וגו'. בכסף מלא יתננה לי וגו', ואיהו אמר השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה וגו'. בגין דכלא הוה מאיס עליה דעפרון דלא ידע מה היא.

ותא חזי, פד עאל אברהם במערתא בקדמיתא, חמא תמן נהורא, ואתרמי עפרא קמיה, ואתגלא ליה תרין קברין אדהכי אסתלק אדם בדיוקניה וחמא ליה לאברהם וחיף, וביה [הוה] ידע אברהם דתמן [הוה] הוא זמין לאתקברא.

אמר ליה, אברהם, במטו מינך, קוסטרא